

doi spectatori, toți cei veniți la „Nottara“ pentru a vedea **Costumele!...** au mărturisit că teatrul lor preferat este, de fapt, altul („Bulandra“, TNB) și că aici sunt prezenți în mod special pentru acest spectacol. O singură spectatoare, **profesoară, 40 de ani**, ne-a spus că „*Într-adevăr, zona în care se află un teatru este foarte importantă. Pentru că, dacă tot mă aflu în centru, îmi vine mai*

ușor să cumpăr de aici bilete. Pe de altă parte, este greu să ai un teatru de suflet, când ești doar un spectator obișnuit, adică unul care nu-și permite să vadă mereu spectacole, fie din cauza timpului, fie din cea a banilor. Atunci când dispun și de bani, și de timp, sigur că aleg ceea ce mi iese în cale.

Fără a ajunge la concluzii definitive, îmbucurător este faptul că putem constata o preocupare

evidentă a publicului pentru fenomenul teatral în ansamblu, o bună percepere a acestuia, o deschidere către dialog. Spectatorii nu constituie o masă amorfă gata să plătească și să îngurgiteze orice; dimpotrivă reprezintă un factor viu în stare să aprecieze, dar și să amendeze - la momentul potrivit - o creație scenică.

Anchetă realizată de Mirona Hărăbor și Marinela Tepuș

Sp *praful de pe scândură* **praful de pe scândură**

Controlul de la *minister*

Într-o zi însoțită am primit un telefon de la un inspector angajat al Direcției Instituțiilor de Spectacol din Ministerul Culturii. Telefonul anunța... un control. Stăpânindu-mi reflexul de spaimă gogoliană, am realizat că instituția controlată va fi Compania Teatrală 777, organizație independentă, non-guvernamentală, non-profit. „De unde până unde?” m-am întrebat eu. „Doar nu ne subordonăm ministerului.” Iluzia independenței m-ar fi îndemnat să nu accept, dar bunele relații pe care le întrețin cu persoanele ce se ocupă cu activitatea teatrală în minister și, nu în ultimul rând, curiozitatea m-au îndemnat, vorba lui Brânzovenescu, „să fiu cuminte”. Și am așteptat emoționat sosirea controlului. Și el sosi, la ora anunțată.

O comisie formată din șase persoane (acoperind domeniile juridic, financiar, plus unul... surpriză) a fost trimisă pe teren în această activitate. Altminteri, oameni amabili, politicoși, ba chiar, majoritatea, tineri. Cafele, discuții de principiu. „Nu mi se pare normal”, am început eu, „să fiu controlat de minister mai abitir ca Teatrul Național. Care e

justificarea?” Justificări am vrut, justificări mi s-au dat – și financiare, și juridice, și morale. Să le luăm pe rând.

1. Financiar. Ministerul Culturii acordase Companiei Teatrale 777 o mică finanțare pentru cheltuieli de publicitate cu spectacolul **Copiii unui Dumnezeu mai mic** și acum voia să se asigure că banii au fost cheltuiți corect. „Dar bine”, am spus eu, „nu am făcut decontul cu oferte, facturi, chitanțe fiscale etc.” „Cu atât mai mult, să vedem bilanțul contabil al întregului an financiar.” „Bine, să-l vedem.” Și-l văzurăm.

2. Juridic. Ministerul a acordat Companiei Teatrale 777 un aviz de funcționare. Să vedem statutul. „Păi bine”, zic eu, „nu l-am văzut când mi s-a acordat avizul?” „Cu atât mai mult.” „Bine, să-l vedem.” Și-l văzurăm.

3. Moral. Există o mică prevedere perfidă în avizul de funcționare. Și anume că acesta poate fi retras în cazul unor încălcări ale moralei publice. „Aoleu”, făcui eu, gândindu-mă la **Îngeri în America** și la vânzătorii patrioți ortodocși ce s-au războit cu afișele acestei „fantezii gay pe teme naționale

(americane)”. Cu alte cuvinte, ar fi existat posibilitatea ca ministerul să declare imoral acest demers artistic și să-mi retragă avizul de funcționare. Spaima gogoliană a reînceput să-mi dea târcoale. „Păi bine”, zisei iar, „dar unde e independența mea?” „Ei asta-i”, îmi răspunse inspectoarea, „doar am văzut spectacolul. Suntem oameni inteligenți.” „Dumneavoastră, ce-i drept, da”, m-am gândit eu, „dar dacă vin alții?”

Tocmai când meditam mai abitir la independența companiei mele de teatru a trebuit să fac decontul pentru o finanțare acordată de Consiliul Britanic. M-am dus pregătit cu facturi, oferte, chitanțe fiscale, ordine de plată, state etc. „Doamne ferește!” mi-a spus reprezentanta unui alt sistem fiscal. „Scrie-ne un raport de o pagină asupra proiectului. Noi te-am finanțat ca proiectul să se facă. Și el s-a făcut. Altceva nu ne interesează.”

Atunci m-am liniștit pe deplin. Mi-am dat seama că sunt, totuși, liber. Doar că nu aici.

Theodor-Cristian Popescu